

**Mona Kristensson arbetar på
kemiföretaget Vasco i Fjällbacka**

**– Förtroendet
för oss anställda
ger optimism 4-5
och tillväxt**

Reine inleder

Nu drar verksamhetsplaneringen i gång igen efter sommaren. Hoppas att alla har haft en bra semester och njutit av ledigheten. Representant-

skapet har sammanträtt och där fick vi av deltagarna flera medskick till styrelsen angående nästa års verksamhet. Vi fick även uppleva IF Metalls jubileumsföreställning med Tage Granits "The IF Metallshow" som både gav många skratt men även tid för eftertanke. Läs mer på sidorna 6-7 **vad "Repskapet" är** och hur det berör dig.

På sidan 4-5 kan du läsa mer om **Vasco AB ett litet kemiföretag i Fjällbacka**, som i våras mottog ett av branschens mest prestigefyllda priser för sitt arbete med miljö och säkerhet.

Olika men ändå lika, läs mer på sidan 8.

Trots att alla avtal inte är klara än så påbörjas **nästa års avtalsrörelse**. Så blir det med ettåriga avtal. Nu är vår förhoppning är att det nya avtalet ska vara klart i god tid innan det gamla löper ut.

I skrivande stund är det hummerpremiär, skitfiske önskas!

reine.johansson@ifmetall.se

Fackliga studier

Vår studiekatalog för 2017 beräknas vara klar i mitten av december. I den kommer att finnas utförliga beskrivningar av samtliga utbildningar. Här är utbildningar som ligger närmast i tiden.

Datum	Utbildning	Utbild. ort	Anm. senast
11-13 jan	Uppsökeri med org och rekr 2:1	Uddevalla	09-dec
17-18 jan	Mötesteknik	Uddevalla	16-dec
23-25 jan	Lagar arbetslivet	Uddevalla	19-dec
2 feb	Alla kan göra något	Uddevalla	19-dec
30 jan-3 feb, 6-8 mar	Agera	Uddevalla	19-dec
6-8 feb	Kollektivavtalet	Uddevalla	05-jan
6-8 feb	Vald på jobbet	Uddevalla	09-jan
23-25 jan, 20-22 feb	Lagar arbetslivet	Uddevalla	19-dec
27 feb-2 mar	Förhandlarutbildning	Uddevalla	27-jan
6-8 mar	Agera	Uddevalla	19-dec
27-29 mar	Pengar för livet	Uddevalla	24-feb
28-29 mar	Uppsökeri med org och rekr 2:2	Uddevalla	12-dec

IF METALL
Bohuslän-Dal

Medlemstidningen ges ut av IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 Uddevalla

Tfn: 0522-65 66 50 **Internet:** www.ifmetall.se/avd30 **E-post:** postbox.avd30@ifmetall.se **Ansvarig utgivare:** Reine Johansson

Redaktion: Elisabeth Jannesson, Anastasia Johansson, Bo Nordberg, Stina Enarsson, Kent Bursjö i samarbete med Sjöstedt Information AB, Fagersta.

OMSLAG: Mona Kristensson, VASCO AB. **Foto:** Stina Enarsson.

NÄSTA NUMMER: Utkommer 23 februari 2017.

Ungdomskommittén i IF Metall Bohuslän-Dal

KONTAKTA OSS GÄRNA!

ORDFÖRANDE

Fredrik Karlsson

Borealis

afkarlsson@gmail.com

070-320 13 52

LEDAMÖTER

Stefan Jansson

Preemraff Lysekil

stefan.l.jansson@preem.se

0705-536 92 97

Anastasia Johansson

Volvobussar

anastasia.johansson@volvo.com

076-289 92 48

Johan Haag

Perstorp Oxo

jhaag_92@hotmail.com

073-429 88 22

Mattias Bräckestam

Inovyn

mattias.brackestam@inovyn.com

072-218 10 82

Andreas Johansson

Akzo

Andreas.johansson@akzonobel.com

076-8700994

Niklas Sennwald

Perstorp Oxo

niklas.sennwald@perstorp.com

072-536 11 80

AVTAL 2017

**Din lön,
dina villkor!**
Då vill du veta vad som händer

- Prenumerera på avtalsnyheter
- Ta emot via e-post eller sms
- Besök Avtal 2016/17 på ifmetall.se

Nya avdelningsombud

Varje månad utses medlemmar till fackliga uppdrag inom IF Metall Bohuslän-Dal. Här är nya avdelningsombud från maj till september 2016.

NAMN	ARBETSPLATS
Robin Gunnarsson	Hallindens Granit AB
Dan Johansson	Kungälv's Bildemontering AB
Martin Olausson	C. Persson's Hyrmaskiner AB
Fredrik Holmqvist	Vasco AB
Maria Lindkvist	S W Advanced Coating AB
Johan Borfjord	Processkontroll Mekaniska Verkstad

Mattias Bäckström – en av sju ledamöter i nya ungdomskommittén

Mattias, du är invald i den nystartade ungdomskommittén. Vad har du för förhoppningar om ungdomsverksamheten?

- Först och främst hoppas jag att vi kommer att få en hållbar ungdomsverksamhet och därmed kunna öka intresset för facket bland unga. Eftersom vi är "rookies" behöver vi också utbilda oss inom kommittén. Det är så vi kommer börja. Därefter försöker vi uppmuntra andra unga att utbilda sig fackligt. Sen när vi blivit lite varma i kläderna kommer vi att börja med skolinformation.

Har du haft några fackliga uppdrag innan?

- Nej, detta är första uppdraget för mig och det känns jättekul att vara med och bygga upp något från grunden. Jag känner att jag kan påverka och att jag blir lyssnad på.

Vad kan du annars säga om dig själv?

- Jag jobbar skift på Inovyn i Stenungsund på PVC-fabriken sedan ett år. Innan dess var jag på instrumentavdelningen. På fritiden gäller hunden Nitro i första hand (bilden). Vi har också köpt hus och då är man aldrig sysslolös.

Det verkar som du har fullt upp?

- Ja, och så håller jag på med musik, spelar gitarr, trummor och sjunger. Jag har tre bilar också och dom behöver man greja med ibland.

Hur hinner du med allt?

- Det man gillar och är intresserad av hinner man alltid!

GÄSTLEDARSKRIBENT Helène Löw

Rasismens många ansikten

Debatten kring rasism har åter tagit fart under senare tid. Ofta trasslar denna debatt in sig i en snårig värld av definitioner och om vad som är rasism eller ej – en debatt som stundtals riskerar att kväva vad det egentligen handlar om.

I debatten har en rad olika termer använts som t ex "främlingsfientlighet" och en skiljelinje har dragits mellan detta och rasism. Där rasism anses mer allvarligt än främlingsfientlighet.

Det finns dock en rad problem med termen "främlingsfientlighet" – för det första, vilka är dessa främlingar? Kan du vara främling i ditt eget land? I ditt eget hem?

Är det verkligen en bra term att an-

vända mot minoriteter som judar, romer och samer som funnits i vårt land i många århundraden? Att säga att det rör sig om främlingsfientlighet, signalerar att dessa grupper och de nyanlända, egentligen inte hör hemma här.

Denna längtan som finns att gradera olika former av fientlighet efter en sorts skala, där rasism i betydelsen av tänkta "raser" utgör den mest allvarliga formen.

Inom forskningen talas det sedan länge om olika former av rasismer, en biologisk och en kulturell – det är samma grundfenomen fast skälen till avståndstagandet kan vara olika.

Det är viktigt att vara tydlig med vilka

det är som drabbas – att använda ord som antisemitism, antiziganism, anti-muslimsk, homofobi, afrofobi, kristofobi eller att säga exakt vilka etniska och religiösa grupper det handlar om. Det har under lång tid funnits en rädsla för att göra just detta, att peka ut vilka de utsatta är.

I verkligheten är det tvärtom, genom att inte göra det, lämnar vi offren därhän.

Vad kännetecknar då ett rasistiskt uttalande? Det är kollektiveringen, att säga "sådana är X, Y och Z" grupp – alla är sådana utan undantag.

Att göra hela grupper kollektivt ansvariga för enskilda individer eller grupper av individers agerande.

Vi tar oss fram till Vasco AB i utkanten av Fjällbacka. Ett litet kemiföretag med över hundra år på nacken. Här har många produkter som vi sett i butikshyllorna utvecklats och producerats.

Vem minns inte den första Bliwa-droppen som har sitt ursprung här?

Har du svårt att få fason på skägg och mustach med det rådande modet? Då har du kommit rätt.

Även om Vasco i dag producerar helt andra varor än för 50 år sen, började det hela med att man utvecklade hårvårdsprodukter åt herr-ekiperingar. Fortfarande säljer man mustachvax – en stor-säljare på sin tid.

Över allt ser vi tecken på ett företag med anor från förr. Affischer och gamla flaskor med osäkert innehåll.

Toy Katesopa, är med sina åtta år på Vasco den som jobbat här kortast tid.

Arbetsplatsen

Vasco AB är ett familjeägt företag inom kemibranschen med en produktionskapacitet på

En checklista för herrar. Humor kan tyckas, men en realitet i en annan tidsepok.

FREDRIK HOLMQVIST, AVDELNINGSOMBUD VID ANRIKA KEMIFÖRETA – Tillsammans kan vi lösa det

Företaget startade i Göteborg år 1909, men behovet av bättre lokaler och kärleken till västkusten gjorde att man under 70-talet flyttade till Grebbestad

och Abbas före detta konservfabrik. Här stannade man i närmare två decennier, för att slutligen i början på 90-talet hamna i Fjällbacka där verksamheten bedrivs än i dag.

Familjeföretag

Den första vi möter är Lotta Kristensen, delägare i företaget som berättar att hennes släkt tog över företaget på 40-talet och att det sedan dess drivits inom familjen.

- Vi är ett familjeföretag som är inne på fjärde generationen som jobbar här, skratrar Lotta.

Lotta berättar också att företaget nyligen mottagit branschens absolut mest prestigefyllda pris för producerande företag "Ansvar och omsorg", vilket är kemiindustrins program för säkerhet, hälsa och miljö.

- Det här är roligt och större än vi först förstod. Det visar att vårt gemensamma långsiktiga arbete ger resultat. Det kan jag bara tacka personalen för, säger Lotta stolt.

Vi fortsätter vår rundvandring på företaget och träffar Fredrik Holmqvist, avdelningsombud. Han övervakar påfyllning av diskmedel.

Både recept och tillverkning

Fredrik berättar att ungefär 95 procent av produktionen i dag utgörs av kunder som använder sig av så kallad private label. Det betyder att även om Vasco tagit fram recepten och tillverkar dessa, syns inte deras namn på produkterna. Men utöver det till-

verkas även den egna produktserien "Vascos", rengöringsmedel till hushållet, bilen, lokalvård med mera och säljs i butiken som ligger i samma byggnad som tillverkningsen.

Flera ben att stå på

- Vi produktutvecklar gärna och vill ge utrymme för nya företag att testa sig in på marknaden. Antingen genom att vi producerar produkter utifrån recept de redan har, eller att göra ett helt nytt recept för den produkt de vill sälja. Vår styrka ligger i vår flexibilitet och att vi effektivt kan producera mindre kvantiteter än många andra företag på marknaden, säger Fredrik.

- Vill du exempelvis ta fram en tvål är det mycket att tänka på rent praktiskt. Då är vi gärna bollplank. Målet är att behålla den breda kundkretsen och att knyta till oss nya. Med vår hjälp och erfarenheter kan kunderna växa, säger Lotta Kristensen.

cirka 3 000 ton per år. Omsättning cirka 16 miljoner per år. Tio anställda varav fem inom IF Metalls område.

Det finns över 1000 unika recept, allt paketerat i små provburkar som sparas i minst tio år.

GET VASCO AB: mesta

- Växer kunderna så växer vi, enkel matematik, tillägger Fredrik med ett leende.

I med och motgång

Lotta Kristiansen berättar också om att familjeföretaget inte bara sett framgångar genom åren.

- Vi har haft det riktigt tufft i några omgångar av olika anledningar. Men personalen har alltid varit klippan. De har gett det extra som behövs när det har krisat.

Vi lämnar företaget med känslan av att fått ta del av en levande del av Svensk företagshistoria; ett familjeföretag som kämpat och utvecklats i över hundra år med starka band till både familj och anställda.

Historien innehåller också en stark framtidstro, att fortsätta utvecklas genom att som Fredrik så träffande sa "Tillsammans kan vi lösa det mesta".

Anastasia Johansson/Stina Enarsson

Fredrik Holmqvist, avdelningsombud på Vasco AB, berättar om vad som gör företaget framgångsrikt:

- Vi har förbättrat vår logistik och planerar nu mer effektivt. På så vis har vi fått ner ledtiderna i produktionen och framför allt har vi bättre med utrymmen genom att vi rensat upp våra gamla lager. Men mest av allt hänger det nog på att vi alla känner varandra och är ett tight team. Vi kan alltid täcka upp för varandra, eftersom att vi i produktionen känner till alla leden i vår verksamhet.

Vid IF Metall Bohuslän-Dals sammanträde, som hölls den 22 september, deltog Elin Eriksson, Niklas Utberg och Nelly Gustavsson. Under året deltog de också i sitt första "Rep".

Vi frågade dem vad de tyckte om avdelningens "Rep". Vad visste de om "Repet" innan de kom dit.

REPRESENTANTSKAPET ELLER "REPET" som det oftast kallas, är avdelningens högst beslutande organ där alla våra arbetsplatser har rätt till minst ett ombud.

För närvarande finns 185 valda ombud i Bohuslän-Dal.

I vår avdelning sammanträder representantskapet tre gånger per år. Vid dessa tillfällen tas beslut om ekonomi och verksamhetsplan. Vi genomför val till förtroendeuppdrag och motioner hanteras. Nu har vi lite extra fokus på IF Metalls kongress 2017.

ELIN ERIKSSON DELTOG I "REPET" –
DEN DEMOKRATISKA GRUNDEN I EN FACKFÖRENING

– Jag har fått
helt **nya insikter i**
hur viktiga vi är

Mitt
första
Rep

Elin Eriksson,
Kynningsrud

– Jag är novis på området och har bara hört lite från vår försäkringsansvarige på klubben om att det här är vårt högst beslutande organ, men inte mycket mer än så.

– Nu när jag varit här tycker jag att det varit jätteintressant. Det är mycket som fortfarande känns osäkert men samtidigt har jag fått helt nya insikter i hur viktiga vi är och vad det har för betydelse för avdelningens arbete. Idag är jag bara här som ersättare för ett ordinarie ombud men får jag chansen kommer jag igen.

Varje arbetsplats med medlemmar inom IF Metall Bohuslän-Dals verksamhetsområde har rätt att välja ett ombud för varje 50-tal medlemmar.

Det betyder att en arbetsplats med 40 medlemmar har rätt att välja ett ombud och en arbetsplats med 51 medlemmar har rätt att välja två ombud. Avdelningens största arbetsplats som är Borealis i Stenungsund har just nu tio ombud.

Ombudens uppdrag är att delta på representantskapets möten och där ta beslut i olika frågor.

De frågor som skall beslutas blir utskickade till ombuden senast två veckor innan sammanträdet. Detta ger ombuden en möjlighet att förbereda sig och diskutera olika förslag med medlemmarna på sina respektive arbetsplatser.

Att få lära sig hur du kan påverka

Alla nya ombud erbjuds en så kallad representantskapsutbildning på tre dagar. Syftet är att få en grundläggande kunskap om mötesformerna, hur beslut tas och hur påverkan kan ske.

Ett viktigt uppdrag som hanteras av representantskapets ombud är att välja medlemmar till olika förtroendeuppdrag inom avdelningen. Detta är till exempel ordförande i avdelningsstyrelsen, ledamöter och ersättare till densamma, revisorer som granskar verksamheten och en valberedning som förbereder och nominerar medlemmar till olika uppdrag.

HÅLLPUNKTER I IF METALL BOHUSLÄN-DALS VERKSAMHET 2016–2017

MARS 2016

Val av bland annat ordförande i avdelningsstyrelsen, ledamöter, revisorer och valberedning genomförs i mars månad. Representantskapet utgör också årsmöte och godkänner avdelningens verksamhetsberättelse och bokslut.

SEPTEMBER

I september sker sammanträdet under en heldag och ofta ingår ett tema. I år ingick ett kulturtema där **teatergruppen Tage Granit** uppträdde (bilden ovan) med den interaktiva jubileumsshowen "IF Metall 10 år". Både allvarliga och lättsamma frågor spelades och berörde.

NOVEMBER

I slutet på november sker årets sista sammanträde. Då hanteras avdelningsstyrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för nästkommande år.

Årets möte är speciellt då det också skall väljas ombud till IF Metalls kongress 2017 som genomförs var tredje år.

Niklas Utberg hade aldrig varit på ett "Rep" förut. Här är hans reflektioner och erfarenheter.

- Jag var med på en utbildning för ett år sedan där det sista dagen ingick att vara med på "Repet". Det är också anledningen till att jag är här idag.
- Innan dess hade jag ingen aning om hur det fungerade eller vad det innebar, ändå har jag varit förtroendevald i ganska många år.
- Det är lätt att prioritera annat när man inte förstår vad det är man är inbjuden till men nu har jag definitivt ändrat uppfattning. Det är ju faktiskt här de största besluten tas och jag kan påverka.

Mitt första Rep

Niklas Utberg, Elis Johanssons Smide

Samtliga foton: Stina Enarsson

Mitt första Rep

- Jag måste erkänna att jag hade i princip inga kunskaper alls om vad ett "Rep" var för något innan jag kom hit så det här har varit enormt lärorikt.

-Självklart är det mycket information men samtidigt har jag fått en mycket bättre bild av vad pengarna används till och vad avdel-

Nelly Gustavsson, Seabased Industrys

ningen faktiskt jobbar med. Vi medlemmar har ju faktiskt ett stort inflytande.

-Det har pratats en hel del om motioner idag inför IF Metallkongressen nästa år, så det kommer jag ta med mig tillbaka till min egen arbetsplats, kanske vi kan få till något själva.

MAJ 2017

Dessa forum för inflytande, medbestämmande och beslut, kallas "representativ demokrati". Det innebär och betyder med andra ord att medlemmarna väljer ombud som väljer ombud som väljer förtroendevalda.

På IF Metalls kongress i maj 2017 kommer industrins och industriarbetets framtid att diskuteras. Den diskussion har inletts och kommer att bli allt intensivare i alla tänkbara sammanhang och forum.

IFMETALL

KONGRESS2017

Framtidens industriarbete

Adrian Avdullahu
Volvo Personvagnar
Född 1978
Gjakova,
Kosovo

Bosse Nordberg
Aga Gas
Född 1961
Uddevalla

OLIKA

men ändå så lika.

Vi är inte så lika Adrian och jag. Han en yngre man med tydlig utländsk härkomst, jag, Bosse, en något äldre man med lika tydligt skandinaviskt utseende.

Det är massor som skiljer oss åt. Det ser alla och det ser vi själva också. Men så lever livet sitt eget liv och omständigheterna har sin gång... eller vad det heter.

Jag åker på en facklig utbildning, träffar Adrian, som kommer fram till mig och säger:

– Jag hörde direkt att vi var lika, du tänker precis som jag!

Det är ju inte utan att man blir förvånad, en främmande karl stegar fram och sträcker fram handen och säger de orden. Så sätter vi oss och dricker kaffe och jag känner också att vi tänker lika. Adrians bakgrund är helt annorlunda än min. Han har som barn flytt från Kosovo och oroligheterna där, medan jag under samma period hade småbarn hemma, jobbade fackligt och hörde om konflikten, från ett avlägset land, på radio.

Mycket som skiljer

När Adrian sa det där om att vi var lika hade han hört mig tala på en politisk kongress, och tänkt att den där han måste ju jobba fackligt ... och så var det ju.

När vi sen sitter och dricker vårt kaffe och talar om våra erfarenheter så är det faktiskt mycket som skiljer.

Jag har aldrig upplevt frustrationen i att inte kunna språket där jag bor, eller att inte mina föräldrar har kunnat språket och kunde tala för mig. Men ingen av oss har växt upp med silversked i munnen, båda har upplevt orättvisor i skolan där de som behöver hjälpen mest inte alltid får den.

När Adrian var en liten kille och helt ny i ett främmande land i slutet på 1980-talet började jag min anställning där jag fortfarande arbetar. Jag jobbar samma skift som då och med ungefär samma fackliga frågor som då.

Adrian levererade bröd – jag bar kalkelkartonger

Adrian började jobba tidigt, precis som jag gjorde, och av samma anledning, vi ville tjäna pengar för att inte ha det sämre än andra ungdomar. Adrian levererade bröd, jag bar kalkelkartonger och jobbade på båtvarv.

Ingen av oss har någonsin varit arbetslös och båda fick tidigt ett fackligt och sedan politiskt intresse.

– Att jag sedan hamnade i industrin beror egentligen på min pappa, säger Adrian. Han var arbetarklass och ville ge mig ett råd till en framtid med säkert jobb.

Trots att Adrian missat stora delar av högstadiet klarade han gymnasiet med godkända betyg. Jag är minst sagt imponerad.

– Om pappa hade sagt att jag skulle bli raketforskare hade jag gjort allt för att bli detta. Så mycket respekt har jag för mina föräldrar, än idag, tillägger Adrian.

Skolgång med utanförskap

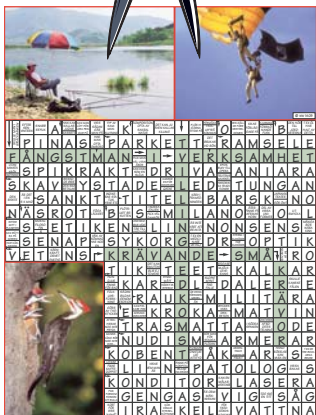
I nästan varje sak vi diskuterar så ler den andre i igenkänning, så olika men ändå så lika. De erfarenheter Adrian har av främlingskap och språksvårigheter har inte jag, men ändå, klassperspektivet, orättvisor, där Adrian berättar om en skolgång i utanförskap, precis som jag själv upplevt.

Jag tänker att de gemensamma erfarenheterna och de upplevda orättvisorna skapar mer gemenskap än andra omständigheter som kan verka mer uppenbara.

– Bosse, jag är uppfosttrad i att inte acceptera orättvisor, så jag har alltid reagerat mot sånt. Till slut tyckte arbetskamraterna att jag måste bli deras kontaktombud. Det politiska kom jag in på genom det fackliga, och de orättvisor jag upplevde där. Men det är ändå det fackliga jag trivs bäst med och tycker är roligast.

– Jag är van vid det fackliga att bygga relationer och jobba tillsammans, tyvärr upplever jag inte att det fungera riktigt så i politiken, säger Adrian Avdullahu.

Här är rätta lösningen på korsordet i nummer 2/2016.

Lösningen finns också på vår webb:

www.ifmetall.se/avd30.

Vinnarna:

1:a pris: Lennart Andersson, Uddevalla

2:a pris: Håkan Grapenfalk, Uddevalla

3:e pris: Börje Andersson, Nösund

KOMPETENSBANKEN – SCHYSTA VILLKOR MED KOLLEKTIVAVTAL

Matcha dig själv mot lediga tjänster hos företag som söker just din kompetens. Snabbt och smidigt kan du fylla i dina kunskaper, skapa snygga ansökningshandlingar och leta nytt jobb. IF Metalls kompetensbank är ett långsiktigt och viktigt verktyg i förbundets arbete med kompetensförsörjningen inom industrin.

ifmetall.se/kompetensbanken

FÖRÄLDRALEDIG ELLER PLANERAR ATT BLI DET?

Glöm inte att du genom ditt kollektivavtal har en föräldraförsäkring. Den kan ge dig 10 procent av din lön under max 180 dagar. Vid en månadslön på 25 000 kronor så kan alltså ersättningen uppgå till cirka 15 000 kronor.

Du kan också ansöka om så kallad premiebefrielse upp till ett år. Detta innebär att försäkringen betalar in premien till din avtalspension och att du inte förlorar något för att du är föräldraledig.

BLI PENSIONÄRSMEDLEM!

Du som blivit pensionär kan välja att vara kvar som medlem i IF Metall och bli pensionärsmedlem. Du betalar då en årsavgift på förnärvarande 252 kronor.

Väljer du detta får du möjligheter att delta i de aktiviteter som avdelningens pensionärsklubb anordnar, bland annat subventionerade bussresor och julbord.

Du får också erbjudande om att ansluta dig till vissa försäkringar genom Folksam. Du kan också i vissa fall teckna för medförsäkrad. Tala med din försäkringsrådgivare på din arbetsplats, gå in på avdelningens hemsida (www.ifmetall.se/avd30) eller ring till avdelningen.

Meow från Thailand bjuder på ett supergott recept på vårullar.

Vi fick tillfälle att träffas och laga mat tillsammans. Prova – det är inte svårt.

Till ca 50 vår rullar behövs:

Ett paket fryst vårrulledeg (finns i väl sorterade mataffärer).

Till fyllningen:

1 kg blandfärs
½ kg finstrimlad vitkål
8 torkade eller färska shiitakesvampar
1 dl ljus soya (tex Kikkoman)
1 dl svampsoya (mushroom soy sauce)
1 dl ostronsås
1 dl strösocker
½ tsk salt
1 paket glasnudlar/tunna risnudlar ca 300g

1 dl rapsolja
1 vitlöksklyfta finhackad

Rapsolja till fritering

Så här gör du:

Lägg glasnudlarna och svampen i kallt vatten en timma.

Häll av vattnet
Dela nudlarna i mindre längder ca 10-15 cm om det behövs.

Hetta upp oljan i en stor wok eller stekpanna. Fräs vitlöken på medelvärde tills den blir gyllenbrun men inte bränd. Lägg i färsen och stek till den är genomstekt, den ska inte få färg. Lägg i vitkål och strimlad svamp och blanda runt. Häll i soya, ostronsås, socker och salt och blanda i glasnudlarna.

Låt svalna lite. Nu är det dags att göra rullarna. Lägg ett degpapper framför dig diagonalt.

Lägg ca 2-3 msk av röran på degpapperet. Vik upp hörnet runt fyllningen. Vik in sidorna och rulla ihop. Klistra med uppvispat ägg.

Rullarna friteras sedan i rapsolja till fin färg. Man

kan göra dom i ugnen också, då penslar man dom med olja och kör i ugnen 225 grader tills

fin färg.

Servera tillsammans med sweetchilisås eller någon annan favoritsås.

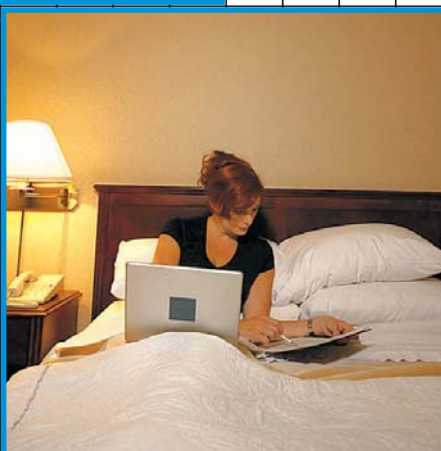
BETTANS MATHÖRNA

KORSORD
för IF Metalls
medlemmar

PÅ BOTTEN- NIVÅ - I HAVET	↓	DRYCK MED ENBÄRS- SMÅK	↓	DOMINE- RANDE- VIKTIGA	↓	DÖDS- VÄSEN BÖR EJ BREVET SÄKNA DRIVER FÄRKOST	GORMA VITT OCH BRETT	↓	FAST- STÄLLD NORM	↓	KVALS- TER
SÄR- PRÄGLAD											
→ SKEN- MANÖVER				→				↘	YTINÄTT		
→				I DEN BÖR DET SPIRA DUKTIGT							DEN HAR VÄLDIGT LÅNG LUGG MEN SKA INTE KLIPPAS
KOMPE- TENT				SÅ KALLAD		YANLIGA KORS- ORDS- GUDAR					
EN SÅDAN ÄR EN KVINNA											
BERÖMD BRITTISK SJÖ- MILITÄR							KURANT SKULLE VÄRD- FOLKET				
BYGD						KAN MAN I VISSA KÄR					
						SÄNKÄ					

DET MAN LASTAR FÄR MAN...	GJORDE KANSLA TRA- FIKANT		STAPEL			
JAGAR BORT MÖRKRET			FÅLE			
VAR ÅTTON DE TON UPPÅT ELLER NERÅT						ETT I HAV LEVANDE DÄGG- DJUR
EN FRÅN T EX LJUB- LIANA						
			TIDE- VÄRV			
SKULLE NOG KÖCKEN STEKEN				TURKIET URINNE- VÄNARE PÅ HAWAI		
FLICKA PÅ VÄST- KUSTEN	HEMLIG- HÖLL, YPPADE INTET		GNABB OCH GRUFF MÄRDDJUR			
DE KAN GÖRAS I BUTIK		FÖRRÄDS- BYGGNAD "RÖK- STUGA"				
					KALLAS VISS KVAR- STOD	
SKA VISSA PIFOR						SKULLE NOG FYLLAS I MEDLA
KAN GÅST- GIVAREN						
HUGDJUR				RIS- KNIPPE		

HÖG-STÄMT LYRISKT VERK					HUG-SKOTT	
UTAN DRÖJIS-MÅL						MASSOR AV FÖLK
EN UDDA VATTEN-LED	KAN VI SE SKOGEN I VÅRENS TID					
KAN SPELARE OCH SKO-MAKARE		GNÅLL "HEL-VETES-STEN"				
AVLOPP I TEX KÖK						
MÅNGEN BOY HAR SLUTAT I ETT						
		FÖRMÖDA VÄGG I FARTIG BL A				
TER SIG DIMMIGT					VIKT-TERM	
R-T I						STOR-VILT FÖR FISKARE
TORDE FINNAS I STALL		NÄSTAN RUND				
		TRÄD				
PÅ A						
	INOM KORT KEM. FÖR KISEL					
		MAN GÖR DET IBLAND AV KRA			DEN ÄR SLAG-KRAFTIG I KRIG	

MINDRE TREVLIGT BOSTADS- OMRÅDE	RÄTT PÅ EN KAN- GE VINST	EN SORTS REGISTER FLIMMAR I HEMMEN		LEV TOLSTOJ FJÄDER- FA		VILL STÄDSE GÖDDAGS- FILTEN
L				ETT MOUS- SERANDE VIN STORSTAD		
MED AVSIKT RASE- RADE						
ÄNNU ORÖRDA NATUR- OMRÅDEN	ÄR MAN I LITTLAND KAN MAN VARA L...	ÖRT SÖDER OM LIN- KÖPING	HAR MÅNGA HONDUJUR STANK			
L						MÅL I MUN STOD RA- KEL NÄRA
SVÄRDS- LILJE- VÄXTER					MYNT I BULGA- RIEN NEVADA	
GLÉS VÄVNAD			KAN MAN MED SPRANG- LADDNING			
HAN SÄK- NADE SÄLLSKAP I BÖRJAN				IDOLER HAR ÖFTA EN EF- TER SIG		

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

PRISER: 1:a pris, 4 biobiljetter. 2:a pris, 2 biobiljetter och 3:e pris, 1 trisslott.

Skicka in ditt svar senast den **31 december**

2016 till IF Metall Bohuslän-Dal, Kanslibacken 9, 451 34 UDDEVALLA. Varken **avdelningsstyrelsen** eller **anställda** får delta i korsordstävlingen.

AVTAL 2017

Följ med i årets avtalsförhandlingar. Besök Avtal 2016/17 på ifmetall.se

Strömstad

I våras trädde våra nya kollektivavtal i kraft och gäller tills nästa vår. Ett av villkoren som hanteras i de så kallade avtalsförhandlingarna är ökade löner. Avdelningen har tills september månad i år hjälpt till att fördela löneökningarna på elva arbetsplatser med medlemmar i kommunen.

Tanum

Här har bilverkstaden Lars Kristiansson Bil AB tecknat kollektivavtal sedan september månad i år. Nu vet du att det råder sjunda villkor för de anställda om du vill lämna in bilen här.

Sotenäs

I Sotenäs har företag Hallindens Granit sitt huvudkontor och är ett av de som nu

ingår i det nya kollektivavtalet I-Avtalet. Avtalet är en sammanläggning av de tre avtalen Allokemisk Industri, Stenindustri samt Läder och Sport.

Lysekil

Organisationen Svenskt Näringsliv besökte kommunen den 20 september för att presentera årets näringslivsenkät. Arbetsgrupper bildades för att gå vidare med frågor som upphandling, företagsbesök och bättre kontaktinformation.

Dals Ed

I kommunen har företaget Formfräsning i Ed tecknat kollektivavtal. Vi gratulerar medlemmarna som nu är garanterade avtalsgruppsjukförsäkring (AGS), avgångsbidragsförsäkring (AGB), tjänstegrupplivförsäkring (TGL), trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) och avtalspension. Vill du veta vad dessa försäkringar innebär, kontakta avdelningen så ordnar vi ett möte med försäkringsinformation.

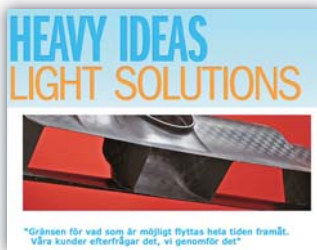
”Det är oerhört glädjande att Färgelanda kommun ökar i befolkning”, säger kommunalrådet Ulla Börjesson.

Färgelanda

Snart passerar Sverige 10 miljoner invånare. Färgelanda har i många år haft en negativ befolkningskurva men SCB:s rapporter för 2016 visar positivt. Enligt SCB:s statistik har 35 dött och 38 har fötts under 2016 och kommunen har nu 6 549 invånare.

Munkedal

Här har avdelningen tills oktober genomfört 13 löneförhandlingar där avtalets löneökningar fördelats i överenskommelse med medlemmarna och arbetsgivaren. Känner du någon som ännu inte är medlem i IF Metall på ditt företag? Kampanjen ”Medlem värvat medlem” pågår ännu. Den ger dig en biobiljett om du meddelar rekryteringen till förbundet. Läs mer på www.ifmetall.se

Elva medlemmar som arbetar på Elitkomposit omfattas av nytecknat kollektivavtal med IF Metall.

Uddevalle

Efter diskussioner som pågått en längre tid så har nu företaget Elitkomposit nu tecknat kollektivavtal med IF Metall. Vi har (i skrivande stund) 11 medlemmar på arbetsplatsen som bidrar till försäkringar, arbetstidsförkortning, över-tidsersättning med mera.

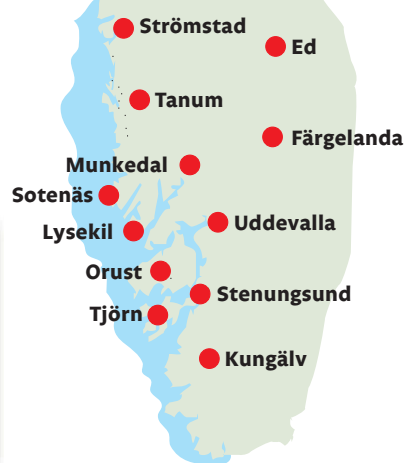
Fyra killar på Borealis AB vann VM-guld i dragkamp för lag.

Stenungsund

Visste du att fyra killar på Borealis AB i Stenungsund var med i Malmö och tog VM-guld i dragkamp den 9 september i år? Guldet togs i de öppna klubb tävlingarna för mixedklassen. Det innebär att fyra killar och fyra tjejer, med maxvikt 600 kilo tävlar tillsammans. Totalt deltog två lag från Stenungsunds dragkampsklubb. 25 länder var representerade i VM. Grattis!

Tjörn

På Wallhamn AB gäller IF Metalls kollektivavtal Motorbranschavtalet. Företaget är avdelningens största arbetsställe på nämnt avtal med sina 80 medlemmar. Organisationsgraden har ökat kraftigt det senaste året och därför

IF METALL BOHUSLÄN-DAL

har medlemmar på arbetsplatser i dessa 12 kommuner. Totalt rör det sig om cirka 5 500 aktiva (yrkesverksamma och arbetslösa) och ungefär 1 500 pensionärer.

På den här sidan gör vi ett svep runt kommunerna för att ge en bild av vad som händer inom IF Metalls olika områden.

möjliggjort lokala avtal med bättre innehåll än det som garanteras i kollektivavtalet.

Orust

Gullholmen är en ö som ligger utanför Orust, för att komma hit så åker man färja från Tuvesvik. Anläggningen håller öppet året runt. Förutom stugor som bland annat ägs av en del avdelningar så finns små museer, som berättar om livet förr och nu i Bohuslän, en konferensanläggning, restaurang och pub. Ön bjuder på avkoppling i en härlig skärgårdsmiljö.

Kungälv

Här har kollektivavtal tecknats på Vinga Buss, Rudells Lagerinredning och Örns Bilcenter sedan förra numret kom ut. IF Metall har ännu inga medlemmar på arbetsplatserna men hoppas på inträden under hösten/vintern så löneförhandlingar kan genomföras under 2017. Känner du någon som arbetar här? De vill säkert ha avtalsökningar, precis som du:-)

Tryckt hos PR-Offset, Mölndal, på papper från Munkedal.

